بەناوی خودای بەخشندەو میهرەبان

بەناوی گەلەوە

پەرلەمانی کوردستان ـ عێراق

بە پێی حوکمی برگەی (١) لە ماددەی (٥٦) لە یاسای ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٩٢ی هەموار کراو و بە پاڵپشتیی ئەو یاساکارییەی ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان خستیانە روو، پەرلەمانی کوردستان – عیراق لە دانیشتنی ئاسایی ژمارە (٥) لە رۆژی ٤/١٠/٢٠١١دا بریاری دەرکردنی ئەم یاسایەی دا:

یاسای ژمارە (١٦)ی ساڵی ٢٠١١
یاسای یەکەمین هەموارکردنی یاسای دابین کردنی یەکەی نیشتەجێ بوون بۆ هاووڵاتیان لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق ژمارە (٧)ی ساڵی ٢٠٠٨

ماددەی یەکەم:

برگەیەك بە ریزبەندی (سێیەم) دەخرێتە سەر ماددەی دووەمی یاسایەکە و بەم جۆرەی دادێ:

(سێیەم: لایەنانی پەیوەندیدار پەیوەست دەبن بە دابین کردنی خزمەتگوزاریی بنەرەت بۆ یەکەکانی نیشتەجێ بوون.

ماددەی دووەم:

ماددەی سێیەمی یاسایەکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرە دادێ دەخوێندرێتەوە:

داواکاری موڵك مەرجەکە:

یەکەم: دەبێ هاووڵاتیی هەرێمی کوردستان ـ عێراق بێت و تێیدا نیشتەجێ بێت.

دووەم: دەبێ خاوەنی شوقە یان خانوویەکی نیشتەجێ بوونی سەربەخۆ نەبێت.

سێیەم: دەبێ لە هیچ پرۆژەیەکی دیکەی نیشتەجێ بوون لە هەرێمدا سوودمەند نەبوو بێت.

چوارەم: دەبێ لە پێشینەی خانووبەرەکە لەلایەن حکومەتی هەرێمەوە پێشکەش دەکرێت، سوودمەند نەبوو بێت.

ماددەی سێیەم:

یەکەم: برگەی (یەکەم) لە ماددەی چوارەمی یاسایەکە هەڵدەوەشێتەوە و ئەمەی دادێش جێی دەگرێتەوە:

(یەکەم: وەزارەتی ئاوەدان کردنەوە و نیشتەجێ بوون فرۆشتنی یەکەی نیشتەجێ بوون (شوقە و خانووی نیشتەجێ بوون) بۆ هاووڵاتیانی کەم دەرامەت رادەگەیەنێت و بەبێ دانی پێشەکی و داواش پێشکەش بە سەرۆکی یەکە ئیدارییەکان دەکرێت و، بە گوێرەی پرەنسیپێك کە وەزارەت بە هەماهەنگی لەگەڵ پارێزگاکاندا دیاریی دەکات، تەماشای داواکان دەکرێت).

دووەم: برگەی (دووەم)ی ماددەکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی دادێ دەخوێندرێتەوە:

داواکاری مولّك هەقی کرینی شوقە یان خانووی نیشتەجێ بوون دەکەوێتە ئەستۆیەوە بە قیستی مانگانە یان سالانە لە ماوەیەکدا کە لە بیست و پێنج ساڵ زیاتر نەبێت، دەداتەوە.

ماددەی چوارەم:

بنەچەی ماددەی پێنجەمی یاسایەکە دەبێتە برگەی (دووەم)ی و سێ برگەشی بەرێزبەندی (یەکەم) و (سێیەم) و (چوارەم)ی بەم جۆرە دادێ دەخرێتە سەر:

یەکەم: حکومەتی هەرێمی کوردستان ـ عێراق سالانە برە پارەیەك لە چوارچێوەی بودجەی گشتیی هەرێمدا تەرخان دەکات بۆ دابین کردنی یەکەی نیشتەجێ بوون بە مەبەستی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

سێیەم: سندووقێك بەناوی (سندووقی نیشتەجێ بوون) لە وەزارەتی ئاوەدان کردنەوە و نیشتەجێ بووندا دادەمەزرێت و سالانەش ئەو برە پارەیەی دەخرێتە ناوەوە کە لە چوارچێوەی بودجەی گشتیی هەرێمدا تەرخان دەکرێت بۆ درێژەدان بە بنیاتنانی یەکەی نیشتەجێ بوون و خاوەن کەسایەتیی مەعنەوییە و بە پەیرەوێك ئەنجومەنی کارگێری و سەرۆکایەتییەکەی و چۆنیەتی دەرکردنی بریارەکانی دیاری دەکرێن.

چوارەم: ئەو برە پارانەی بە گوێرەی ئەوەی لە ماددەی (چوارەم / دووەم) لەم یاسایەدا هاتووە، دەخرێنە سندووقەکەوە.

ماددەی پێنجەم:

ماددەی شەشەمی یاسایەکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی دادێ دەخوێندرێتەوە:

وەزارەتی ئاوەدان کردنەوە و نیشتەجێ بوون پەیوەست دەبێت بە دروست کردنی یەکەی نیشتەجێ بوون (شوقە لە ناوەندی پارێزگاکان) و (شوقە و خانووی نیشتەجێ بوون لە قەزاو ناحیەکاندا) و رادەست دانیان لە ماوەیەکدا کە لە دوو ساڵ تێپەر نەکات لە رۆژی دەست بە بینا کردنی یەکەکانی نیشتەجێ بوونەوە.

ماددەی شەشەم:

ماددەی حەوتەمی یاسایەکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی دادێ دەخوێندرێتەوە:

شوقە یان خانووی نیشتەجێ بوون بە ناوی داواکاری مولّکەوە لە فەرمانگەی تایبەتمەندی تۆماری خانووبەرە (تاپۆ) دا وەك ساغە مولّك و رەهنکراوە بە رەهنێکی دڵنیایی کە لە بەرژەوەندی وەزارەت تۆمار دەکرێت تا کاتی دانی دوایین قیستی هەقەکەی لەگەڵ رەچاو کردنی برگەی (سێیەم) لە ماددەی (چوارەم) ی ئەم یاسایە.

ماددەی حەوتەم:

دەبێ ئەنجومەنی وەزیران و لایەنەنانی پەیوەندیدار هەر یەك بە پێی پسپۆڕایەتی خۆی پەیڕەو و ڕێنمایی پێویست بۆ ئاسان جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربکەن.

ماددەی هەشتەم:

دەبێ ئەنجومەنی وەزیران و لایەنانی پەیوەندیدار حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی نۆیەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بلاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمیی (وەقایعی کوردستان) دا جێبەجێ دەکرێت.

د. ئەرسەلان بایز اسماعیل
جێگری سەرۆکی پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

هۆی دەرچوونی

هەموو کەسێك مافی ئاستێکی گوزەرانی هەیە کە بەشی ژیانێکی شکۆمەندانە بکات لە نێویاندا نیشتەجێ بوون و لە پێناو دابین کردنی خانووی گونجاو بۆ هاووڵاتیانی هەرێم ئەوانەی کەم دەرامەتن بە بێ ئەوەی هیچ پێشەکییەك بدەن و، بۆ چارەسەرکردنی قەیرانی نیشتەجێ بوون بەوەی حکومەتی هەرێم یەکەی نیشتەجێ بوون دروست بکات، ئەم یاسایە دەرچووێندرا.